

Joanna Wiszniewicz

"Konwencje gatunkowe powieści historycznej", Kazimierz Bartoszyński, "Pamiętnik Literacki" z.2 (1984) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 28/1-2 (95-96), 312

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARTELSKI Lesław M.: Cień wojny. Eseje. Warszawa 1983,
Czyt., ss. 468, zł 160,-

Jedenaście esejów, w których próbuje autor opisać polską literaturę wojenną. Skupia się głównie na literaturze podejmującej problematykę ostatniej wojny i okupacji; omawia jej różne obszary tematyczne, z rzadka zatrzymując się nad wytworzonymi przez tę literaturę konwencjami. Przedstawia także uwagi o wcześniejszej literaturze wojennej (zwł. w szkicu "Podróż do kresu nocy"). Konstatacje dotyczące literatury stara się osadzić w szerokim kontekście filozoficznym, socjologicznym i psychologicznym, do czego wykorzystuje (obok tekstów literackich) wspomnienia, publicystykę, prace monograficzne i krytyczne. Polemizując z zawartymi w tych ostatnich ustaleniami i propozycjami (szkic "Cień wojny"), tropi obecność wojennego przeżycia w literaturze współczesnej. W cały wywód wplecione są osobiste relacje z własnych doświadczeń, determinujące niekiedy kształt poszczególnych ustaleń.

BP/95-96/9

M.L.

BARTOSZYŃSKI Kazimierz: Konwencje gatunkowe powieści historycznej. "Pamiętnik Literacki" 1984 z. 2 s. 3-41.

Autor omawia konwencje powieści historycznej decydujące o rozpoznawalności przynależności gatunkowej określonego utworu. Celem artykułu nie jest więc dostarczenie definicji, lecz zrekonstruowanie świadomości literackiej dotyczącej gatunku. W końcowej części rozprawy autor tworzy model idealny powieści historycznej z końca XIX i początku XX wieku, traktując go jako narzędzie ułatwiające orientację w uniwersum gatunkowym powieści historycznej.

BP/95-96/10

J.W.